

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 202/2023-53

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., Kuzmányho 29, Košice, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Rybár, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Cdo 116/2019 z 31. marca 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Cdo 116/2019 z 31. marca 2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Cdo 116/2019 z 31. marca 2020 **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **715,72 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 6. júla 2020 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len

„najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto nálezu. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu ďalšie konanie, priznať jej primerané finančné zadostučinenie v sume 500 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

1.1. Uznesením č. k. I. ÚS 202/2023-34 z 5. apríla 2023 ústavný súd prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie v celom rozsahu.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že rozsudkom č. k. 40 C 115/2016-93 zo 6. decembra 2016 Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) zaviazal obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), zaplatiť sťažovateľke v procesnom postavení žalobkyne sumu 3 210 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia.

2.1. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že sťažovateľka uzavrela so žalovanou štyri zmluvy o úvere z 30. apríla 2009, 22. februára 2010, 30. novembra 2010 a 12. augusta 2011, na základe ktorých žalovaná poskytla sťažovateľke úver s dohodnutým poplatkom. Z predložených listín o stave splatenia jednotlivých úverov okresný súd zistil, že sťažovateľkou uplatnený nárok zodpovedá sume, ktorú žalovanej uhradila nad rámec toho, čo jej bola v zmysle zákona povinná zaplatiť. Konštatoval, že v zmluvách o úvere absentujú náležitosti vyžadované zákonom v prípade spotrebiteľských úverov, čoho dôsledkom je, že sa úver považuje za bezúčinný a bez poplatkov. Žalovanej teda vznikol nárok len na vrátenie poskytnutej istiny úveru, preto sumy zaplatené sťažovateľkou nad tento rámec predstavujú majetkový prospech získaný žalovanou bez právneho dôvodu podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Námietku premlčania uplatnenú žalovanou nepovažoval konajúci súd za opodstatnenú, pretože sťažovateľka podala žalobu v rámci plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby. Keďže žalovaná mala vedomosť o tom, že svoju činnosť vykonáva v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch s úmyslom získania bezdôvodného obohatenia, bola v danom prípade dôvodná aplikácia § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Ako začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby okresný súd stanovil moment, keď sa sťažovateľka reálne mohla dozvedieť o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jej úkor obohatil. Podľa okresného súdu tento moment nastal 1. apríla 2015, keď sťažovateľka podľa vlastného vyjadrenia vyhľadala kvalifikovanú právnu pomoc v advokátskej kancelárii. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby teda nie je významná predpokladaná, ale skutočná (preukázaná) vedomosť oprávneného o vzniku bezdôvodného obohatenia. Táto subjektívna premlčacia doba plynie v rámci desaťročnej objektívnej premlčacej doby, ktorá v prípade jednotlivých zmlúv o úvere začala plynúť dňom, keď sťažovateľka zaplatila sumu úveru v celosti žalovanej.

3. O odvolaní žalovanej rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 6 Co 205/2018 z 30. januára 2019, ktorým rozsudok okresného súdu zmenil podľa § 388 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že žalobu sťažovateľky zamietol a žalovanej priznal proti sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3.1. Konštatoval nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom, pokiaľ ide o stanovenie okamihu začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby. Zdôraznil, že vedomosť dlžníka o bezdôvodnom obohatení spočívajúcom v zaplatených úrokoch a poplatkoch vzniká okamihom prvej platby dlžníka nad rámec sumy poskytnutej istiny. Na rozdiel od okresného súdu preto dospel k záveru, že sťažovateľke začala subjektívna premlčacia doba plynúť pri každej uzavretej zmluve

o úvere osobitne, a to momentom zaplataenia prvej splátky nad rámec toho, čo bola sťažovateľka povinná v zmysle zákona uhradiť žalovanej. Námietku premlčania vznesenú žalovanou považoval krajský súd za dôvodnú, keďže sťažovateľka podala žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia zo všetkých zmlúv o úvere až 15. novembra 2015, teda po uplynutí viac ako štyroch rokov od „preplatenia“ istiny pri každom úvere.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodila z § 421 ods. 1 písm. c) CSP, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci, pokiaľ ide o otázku určenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v súvislosti s nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Tvrdila, že daná právna otázka je dovolacím súdom posudzovaná rozdielne, pričom poukázala na jeho rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 169/2017 a sp. zn. 5 Cdo 121/2009.

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP a žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

5.1. Uviedol, že nastolená právna otázka nie je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, keďže zo záverov prijatých v sťažovateľkou označených rozhodnutiach vyplýva, že v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka je pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v trvaní dvoch rokov rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o subjekte, ktorý sa na jeho úkor obohatil. Konštatoval, že odvolací súd posúdil okamih plynutia subjektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení v súlade s rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, preto je dovolanie sťažovateľky neprípustné. Dodal, že v sporovom konaní je jednou z procesných povinností sporovej strany povinnosť tvrdiť podľa § 150 CSP, pričom jej nesplnenie sa prejaví v meritórnom rozhodnutí veci. Sťažovateľka v súvislosti s okamihom, keď sa dozvedela o „preplatení“ istiny, len uviedla, že to bolo na jar v roku 2015 pri kontrole všetkých zmlúv a jej úhrad, keďže žalovaná od nej stále požadovala nejaké plnenie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka svoju ústavnú sťažnosť nasmerovala proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, ktoré označuje za „*neúplné, zmätočné a navzájom rozporné*“. Napriek tomu, že v podanom dovolaní výslovne poukazovala na vzájomný rozpor konkrétnych rozhodnutí najvyššieho súdu (sp. zn. 3 Cdo 169/2017 a 5 Cdo 121/2009), dovolací súd sa jej námietkami dostatočným spôsobom nezaoberal a len nekriticky vyslovil záver o jednotnej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu týkajúcej sa momentu začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľka na podporu svojich tvrdení o rozdielnej rozhodovacej praxi poukazuje na rozhodnutia (uvedené aj v podanom dovolaní), konkrétne na uznesenia najvyššieho súdu pod sp. zn. 1 Cdo 67/2011, 5 Cdo 121/2009 a 3 Cdo 169/2017, ktoré boli v čase po podaní dovolania nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 43/2020 z 12. mája 2020 zrušené a vec bola vrátená najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka identifikuje nedostatočnosť odôvodnenia namietaného rozhodnutia v tom, že dovolací súd sa iba všeobecne vysporiadal s uplatnenými dovolacími dôvodmi, pričom neposkytol odpovede na základné skutkové otázky namietané sťažovateľkou, ktoré podľa jej názoru objektívne spochybňovali právne závery a postup odvolacieho súdu. Tento nedostatok považuje sťažovateľka za prejav arbitrárnosti

a nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, čo predstavuje porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a tiež jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru).

7. Aj keď najvyšší súd opakovane potvrdil potrebu zachovania a rešpektovania zvýšenej ochrany spotrebiteľa, v úplnom rozpore s tým sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu, pričom poprel aj svoje rozhodnutie sp. zn. 6 M Cdo 9/2012. V danom prípade pritom dovolací súd nepochopiteľne a zmätočne neprihliadol na prelomenie zásady „*vigilantibus iura scripta sunt*“ (vzhľadom na spotrebiteľský prvok), ale práve naopak, nepriamo vyložil a uplatnil právnu normu v neprospech spotrebiteľa – sťažovateľky.

8. V závere ústavnej sťažnosti odkazuje taktiež na nález ústavného súdu č. k. I. ÚS 51/2020 z 9. júna 2020, ktorým bolo takmer v identickej veci zrušené uznesenie dovolacieho súdu sp. zn. 8 Cdo 163/2018 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie najvyššieho súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu

9. Najvyšší súd k svojmu vyjadreniu k ústavnej sťažnosti č. k. KP 3/2023-205, Cpj 142/2023 z 3. mája 2023 pripojil stanovisko sudkyne spravodajkyne [REDAKOVANÉ], ktorá s poukazom na závery obsiahnuté v nálezoch ústavného súdu č. k. III. ÚS 43/2020 z 12. mája 2020 a č. k. I. ÚS 51/2020 z 9. júna 2020 ponechala rozhodnutie o ústavnej sťažnosti sťažovateľky na úvahe ústavného súdu.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby

10. Oznámením z 25. apríla 2023 ústavný súd upovedomil žalovanú ako zúčastnenú osobu o podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľky (§ 126 zákona o ústavnom súde) a umožnil jej vyjadriť sa k nej v lehote 10 dní od doručenia upovedomenia.

10.1. Žalovaná sa vo vyjadrení z 19. mája 2023 v plnom rozsahu stotožnila s právnym názorom krajského súdu, pokiaľ ide o posúdenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia. Zotrvála na názore, že nárok uplatnený sťažovateľkou je premlčaný.

III.3. Replika sťažovateľky

11. V replike doručenej ústavnému súdu 30. mája 2023 sťažovateľka poukázala na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 502/2020 z 11. februára 2021 a následne vydané viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu korešpondujúce s jej argumentáciou obsiahnutou v ústavnej sťažnosti, podľa ktorej je pri posúdení začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia potrebné skúmať skutočnú a preukázanú vedomosť spotrebiteľa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Nepostačuje len to, že v čase „preplatenia“ istiny úveru s ohľadom na princíp „neznalosť práva neospravedlňuje“ mohol mať spotrebiteľ vedomosť o týchto skutočnostiach. Sťažovateľka preto zotrváva na dôvodoch svojej ústavnej sťažnosti.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

12. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo na prístup k súdu. Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci majú pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom na poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05, I. ÚS 115/2020). Právo na prístup k súdu je nevyhnutnou, imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces a tvorí jeho esenciálny prvok [III. ÚS 875/2016 a rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21. 2. 1975, sťažnosť č. 4451/70, body 35 a 36].

13. Pri posúdení toho, či rozhodovanie vnútroštátnych súdov je zaťažené prílišným či nadmerným formalizmom, je nevyhnutné prihliadať na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, pričom k porušeniu práva na prístup k súdu dôjde v prípade, že stanovené pravidlo prestane slúžiť cieľu právnej istoty a riadnemu výkonu spravodlivosti a stane sa z neho bariéra znemožňujúca strane sporu prejednať jej spor meritórne pred príslušným súdom (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kart proti Turecku, sťažnosť č. 8917/05, rozsudok Veľkej komory z 3. 12. 2009, bod 79 *in fine*).

14. Právo na prístup k súdu však nemá absolútny charakter a môže podliehať obmedzeniam zo strany štátu (III. ÚS 275/2018). Takéto obmedzenia predstavujú aj § 420 a § 421 CSP, ktoré stanovujú, kedy je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok. Zároveň je povinnosťou dovolateľa formulovať dovolanie spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP (m. m. IV. ÚS 15/2021).

15. Ústavný súd stabilne judikuje, že plne rešpektuje rozhodovací priestor najvyššieho súdu vrátane jeho kompetencie ústavne konformným spôsobom vymedziť si prípustnosť a spôsob rozhodovania o dovolaní (II. ÚS 398/08, I. ÚS 18/2020), no len pokiaľ neprekročí ústavné štandardy (I. ÚS 17/01). Konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch nie je vyňaté z rámca ústavnoprávnych princípov, preto ústavný súd musí dbať na to, aby boli dodržané záruky spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby interpretácia prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov nebola svojvoľná ani formalistická a aby bola čo najstálejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010).

16. V súlade s uvedenými východiskami preto ústavný súd skúmal, či právne závery, ktorými najvyšší súd odôvodnil odmietnutie dovolania sťažovateľky, boli výsledkom ústavne udržateľnej aplikácie noriem procesného práva v súlade s označenými článkami ústavy a dohovoru.

17. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP s odôvodnením, že sťažovateľkou nastolená právna otázka týkajúca sa určenia momentu začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením zo spotrebiteľskej zmluvy nie je v jeho rozhodovacej praxi riešená rozdielne. V tejto súvislosti

odkázal na svoje rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 167/2017 a sp. zn. 5 Cdo 121/2009, v ktorých konštatoval, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, pričom pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby nie je relevantné to, kedy sa oprávnený dozvedel, ako jeho nárok vyplývajúci zo skutkových okolností možno právne kvalifikovať.

18. Obdobné rozhodnutia najvyššieho súdu už pritom boli na základe ústavných sťažností sťažovateľov (spotrebiteľov) predmetom prieskumu ústavného súdu. Vo svojich nálezoch č. k. III. ÚS 43/2020 z 12. mája 2020, I. ÚS 51/2020 z 9. júna 2020, II. ÚS 502/2020 z 11. februára 2021 vyslovil, že rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 167/2017 (odkazujúce na rozhodnutie sp. zn. 1 Cdo 67/2017 a následne zrušené nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 43/2020, pozn.) a sp. zn. 5 Cdo 121/2009, ktorými dovolací súd preukazoval jednotnú rozhodovaciu prax, neposkytovali odpoveď na otázku, či je namieste plynutie začiatku subjektívnej premlčacej doby odvíjať od znalosti spotrebiteľa o právnej úprave zakotvujúcej bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a ani na otázku, či za takého stavu je moment, keď reálne dôjde k plneniu spotrebiteľa nad rámec istiny, rozhodujúcim z pohľadu záveru o nadobudnutí skutočnej vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia.

19. Ústavný súd nemá dôvod odchyliť sa od týchto prijatých záverov ani v prejednávanej veci sťažovateľky, a preto aj v danom prípade konštatuje, že zmienené rozhodnutia dovolacieho súdu síce riešili problematiku posúdenia počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pre vydanie bezdôvodného obohatenia a za rozhodujúci moment považovali okamih, keď sa subjekt skutočne dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia, avšak vychádzali z odlišného skutkového a právneho základu, ako tomu bolo vo veci sťažovateľky, nezohľadňujúc pritom jej podstatu a osobitosti významné pre rozhodnutie o tejto otázke. Ak preto najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky s odôvodnením, že vymedzená dovolacia otázka nebola v jeho rozhodovacej praxi posudzovaná rozdielne, nemožno jeho záver považovať za ústavne udržateľný.

20. Napokon je v tomto smere potrebné doplniť, že vplyvom judikatúry ústavného súdu najvyšší súd vo svojich novších rozhodnutiach [napr. uznesenie č. k. 5 Cdo 29/2021 z 28. septembra 2021 (publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 14/2022), č. k. 7 Cdo 79/2021 z 31. januára 2022, č. k. 7 Cdo 96/2020 z 28. februára 2022], zohľadňujúc spotrebiteľskú povahu sporu, konštatoval, že pre určenie počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci reálny moment, keď spotrebiteľ získal skutočnú (nie predpokladanú) vedomosť, že nemá (nemal) plniť splátky dohodnuté v úverovej zmluve.

21. Sumarizujúc uvedené, neostáva ústavnému súdu iné než uzavrieť, že odmietnutím dovolania pre jeho neprípustnosť najvyšší súd zamedzil sťažovateľke prístup k meritórnemu prieskumu jej veci. Aj keď sa už ústavný súd zmienil, že je potrebné rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom si vymedzovať prípustnosť dovolania, táto interpretácia nemôže byť nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd, svojvoľná a formalistická, ako tomu bolo v prípade posúdenia dovolania sťažovateľky. Súdna ochrana preto nebola sťažovateľke najvyšším súdom poskytnutá v zákonom predpokladanej kvalite, čo viedlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva na spravodlivé

súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto vyslovil porušenie týchto práv (bod 1 výroku tohto nálezu).

22. V súvislosti s návrhom sťažovateľky dospel k záveru, že pre dosiahnutie nápravy vo veci je nevyhnutné napadnuté uznesenie podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúcemu § 133 ods. 2 a ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku tohto nálezu). Po vrátení veci je najvyšší sud povinný opätovne rozhodnúť o dovolaní sťažovateľky, pričom je viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze.

23. Ústavný súd súčasne nevyhovел návrhu sťažovateľky na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v požadovanej sume 500 eur, pretože zrušením napadnutého uznesenia a vrátením veci najvyššiemu súdu sa vytvoril priestor na nápravu zásahu do označených práv sťažovateľky (bod 4 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

24. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania celkom v sume 715,72 eur (bod 3 výroku tohto nálezu).

25. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina priemernej mzdy za predchádzajúci polrok (§ 1 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 vyhlášky). Sťažovateľka má nárok na náhradu za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2020 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) á 177 eur a jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2023 (replika z 30. mája 2023) á 208,67 eur, čo spolu s režijným paušálom 2-krát á 10,62 eur v roku 2020 a 1-krát á 12,52 eur v roku 2023 (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 596,43 eur. Keďže právny zástupca sťažovateľky je platcom dane z pridanej hodnoty, ústavný súd zvýšil odmenu o 20 %, t. j. o sumu 119,29 eur (§ 18 ods. 3 vyhlášky). Celkové trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 715,72 eur.

26. Priznanú náhradu trov konania je najvyšší súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označenému v záhlaví tohto nálezu, a to do dvoch mesiacov od jeho právoplatnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 8. júna 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu